

การตรวจรับรองสุขอนามัยพืช ในการส่งออกมังคุด

มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

การดำเนินการใดๆ สำหรับการส่งออกสินค้าเกษตรนั้น จะขึ้นกับข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้าว่ามีการกำหนดมาตรการหรือเงื่อนไขการนำเข้าไว้อย่างไร เพื่อให้ผู้ส่งออกได้ทราบและปฏิบัติตาม ปัจจุบันประเทศสมาชิกขององค์การการค้าโลก (World trade organization: WTO) ต้องปฏิบัติตามความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Agreement on Application of Sanitary and Phytosanitary Measures: SPS Agreement) ซึ่งการนำมาตราการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชไปใช้ ต้องอยู่บนวัตถุประสงค์เพื่อการปกป้องชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืชเท่านั้น โดยจะต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักฐานทางวิทยาศาสตร์

การขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช

การขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) นั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2551 โดยให้ปฏิบัติตามประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช และใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออก พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2551 และประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช และใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับการส่งออก (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2553

การขอใบรับรองสุขอนามัยพืชมิใช่มาตรการบังคับ ขึ้นกับความประสงค์ของผู้ส่งออกหรือเป็นความต้องการของประเทศผู้นำเข้าที่ต้องการให้มีใบรับรองสุขอนามัยพืชแนบไปพร้อมกับพืชหรือผลผลิตพืช เพื่อเป็นการแสดงว่าพืชหรือผลผลิตพืชที่ส่งออกไปนั้นปราศจากศัตรูพืช ทั้งนี้การส่งออกมังคุดนั้น ประเทศที่เป็นประเทศคู่ค้ากับประเทศไทยกำหนดให้ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชแนบไปพร้อมกับสินค้า

สำหรับการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ กลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร หรือด่านตรวจพืช สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร (สคว.) กรมวิชาการเกษตร อย่างไรก็ตามการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช ตามข้อตกลงทวิภาคีกับประเทศคู่ค้า การตรวจสอบ การควบคุมการกำจัดศัตรูพืช และการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชจะดำเนินการโดยกลุ่มวิจัยการกักกันพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช (สอพ.) กรมวิชาการเกษตร สินค้าเกษตรส่งออกที่มีใบรับรองสุขอนามัยพืชในลักษณะนี้ เช่น การส่งออกมะม่วงอบไอน้ำไปประเทศญี่ปุ่น เกาหลี และนิวซีแลนด์ เป็นต้น ซึ่งรวมถึงการส่งออกมังคุดไปยังประเทศญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อเมริกา ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

การส่งออกผลมังคุดสด

การส่งออกมังคุดไปประเทศจีน

ผลไม้จากประเทศไทยที่สามารถนำเข้าประเทศจีนได้ตามพิธีสารฯ ผลไม้ไทย - จีน มี 23 ชนิด ซึ่งรวมถึงมังคุด โดยผลมังคุดสดดังกล่าวต้องปราศจากศัตรูพืชควบคุม (regulated pests) ของประเทศจีน และมีเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. ต้องมาจากแปลงปลูกที่ผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) และมาจากโรงคัดบรรจุที่ผ่านการรับรองคุณภาพและมาตรฐานตามระบบการผลิตที่ดี (GMP) จากกรมวิชาการเกษตร
2. ต้องไม่มีดิน ใบ และกิ่ง
3. ภาชนะบรรจุต้องใหม่ สะอาด
4. ต้องติดฉลากซึ่งระบุรายละเอียดดังตัวอย่างด้านล่าง และต้องระบุข้อความรับรองพิเศษเพิ่มเติม (additional declaration) ลงในใบรับรองสุขอนามัยพืช ดังนี้

“This fruit is in compliance with the Protocol on Inspection and Quarantine Conditions of Tropical Fruit to be exported from Thailand to China”

ตัวอย่าง รายละเอียดบนฉลากสำหรับติดบนบรรจุภัณฑ์ของมังคุด

Name of the exporting company:
Fruit type:
Orchard register number:
Packing house register number:
Packing date:
Export to the People’s Republic of China

การส่งออกมังคุดไปประเทศญี่ปุ่น

ผลมังคุดสดส่งออกจากประเทศไทยไปยังประเทศญี่ปุ่น ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขซึ่งเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น โดยผลมังคุดสดต้องผ่านการกำจัดแมลงวันผลไม้ (Oriental fruit fly) *Bactrocera dorsalis* species complex ด้วยวิธีการอบไอน้ำ (vapour heat treatment) ซึ่งสามารถขอรับใบรับรองสุขอนามัยพืชได้ที่สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

สำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะส่งออกมังคุดอบไอน้ำไปประเทศญี่ปุ่น ต้องปฏิบัติดังนี้

1. ผู้ประกอบการโรงอบไอน้ำต้องขอขึ้นทะเบียนโรงคัดบรรจุ (GMP) ที่กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช (กมพ.) กรมวิชาการเกษตร
2. ผู้ส่งออกต้องยื่น แบบ สมพ. 5 คำร้องขอหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออก ผักและผลไม้ เพื่อขอหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออก ผัก - ผลไม้ ที่กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช
3. ผู้ส่งออกต้องยื่นใบคำร้องแสดงความจำนงเข้าร่วม “โครงการการจัดการสารเคมีในมังคุดเพื่อส่งออกไปประเทศญี่ปุ่น” ที่กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช ผู้ส่งออกมังคุดไปประเทศญี่ปุ่น จะต้องเข้าร่วมโครงการมังคุดปลอดสารพิษตกค้าง ค่า MRL จะต้องไม่เกินค่าที่ประเทศญี่ปุ่นกำหนดเอาไว้ และก่อนส่งออกทุกครั้งต้องส่งตัวอย่างเพื่อตรวจรับรองสารพิษตกค้าง
4. ผู้ประกอบการโรงอบไอน้ำต้องขอขึ้นทะเบียนตู้อบไอน้ำ ที่กลุ่มงานกำจัดศัตรูพืชกักกัน กลุ่มวิจัยการกักกันพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
5. ผลมังคุดสดจะต้องมาจากแหล่งปลูกที่มีการรับรอง GAP มีการควบคุมป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างเข้มงวด และต้องปราศจากการเข้าทำลายของแมลงวันผลไม้ 4 ชนิด ได้แก่ *Bactrocera dorsalis*, *B. papayae*, *B. pyriforae*, และ *B. carambolae* ผลมังคุดสดที่ผ่านการอบไอน้ำผลไม้ก่อนส่งออก หมายถึงผลมังคุดสดที่ผลิตในประเทศไทย ซึ่งประเทศญี่ปุ่นได้อนุญาตให้นำเข้าได้ โดยต้องผ่านกระบวนการอบไอน้ำเพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืชกักกันที่กำหนดไว้ คือ *Bactrocera dorsalis* species complex
6. ผลมังคุดสดจะต้องมีผลสมบูรณ์ เปลือกต้องไม่บุบ ไม่มีรอยแผลแตก ที่จะเป็นสาเหตุให้แมลงวันผลไม้เข้าทำลายได้ และต้องเป็นผลมังคุดสดที่ได้จากการเก็บเกี่ยวโดยตรงจากต้นเท่านั้น ต้อง

ไม่มีการปะปนของ วัชพืช ดิน ทราย และชิ้นส่วนของพืช เช่น ใบ ก้าน เศษซากพืช เป็นต้น ซากสัตว์ ซากแมลง หรือสิ่งอื่นใดที่มีศักยภาพนำพาศัตรูพืชกักกันได้ และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือผลมังคุดสดจะต้องปราศจากแมลงที่มีชีวิตชนิดอื่นติดไปกับผลมังคุดสดส่งออก

7. ผลมังคุดสดต้องผ่านการกำจัดแมลงจากเครื่องอบไอน้ำ โดยวิธีการอบไอน้ำปรับสภาพความชื้นสัมพัทธ์ ที่ความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 50 – 80 ในช่วงแรกของการให้ความร้อน โดยเพิ่มอุณหภูมิผลขึ้นอย่างช้าๆ จนกระทั่งถึง 43 องศาเซลเซียส หลังจากนั้นปรับสภาพอากาศในเครื่องอบไอน้ำให้อยู่ในสภาพที่อิ่มตัวด้วยไอน้ำ ความชื้นสัมพัทธ์มากกว่าร้อยละ 90 จนกระทั่งอุณหภูมิตรงบริเวณกึ่งกลางผลไม้เพิ่มขึ้นถึง 46 องศาเซลเซียส หรือสูงกว่า เป็นเวลานาน 58 นาที สำหรับการลดความร้อนจากผลมังคุดสดโดยใช้ลมเป่าเป็นเวลานาน 1 ชั่วโมง จึงสามารถบรรจุลงภาชนะบรรจุได้ ซึ่งเป็นข้อกำหนดสำหรับผลมังคุดสดส่งออกไปประเทศญี่ปุ่น

การส่งออกมังคุดไปประเทศเกาหลีใต้

ประเทศเกาหลีใต้อนุญาตให้นำเข้าผลมังคุดสดจากประเทศไทยได้ตั้งแต่วันที่ 28 ตุลาคม 2553 ตามประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งออกผลมังคุดสดไปสาธารณรัฐเกาหลี ลงวันที่ 5 เมษายน 2554 โดยการส่งออกต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ประเทศเกาหลีใต้กำหนดไว้ ดังนี้ (รายละเอียดตามคำแปลเอกสารแนบ)

1. ผลมังคุดสดต้องผ่านการกำจัดศัตรูพืชด้วยการรมยา โดยใช้สารรมเมทิลโบรไมด์ (methyl bromide) อัตรา 32 กรัมต่อลูกบาศก์เมตร เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 21 องศาเซลเซียส ในสภาวะบรรยากาศปกติ ภายหลังจากการรมผลมังคุดไปแล้ว นาน 30 นาที และ 2 ชั่วโมง ความเข้มข้นของสารรมเมทิลโบรไมด์ต้องไม่ต่ำกว่า 26 และ 19 กรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ

2. เจ้าหน้าที่ NPQS จากประเทศเกาหลีใต้จะเดินทางมาตรวจประเมินระบบการส่งออกในประเทศไทยทุกปี ในช่วง 3 ปีแรก คือ ปี 2554 - 2556 หากผู้ใดต้องการส่งออกผลมังคุดสดไปยังประเทศเกาหลีใต้ ต้องแจ้งความประสงค์ไปยังสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช ภายในวันที่ 15 มีนาคม ของทุกปี (ในช่วง 3 ปีแรก) จากนั้นสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืชจะส่งรายชื่อบริษัทพร้อมรายละเอียดที่เกี่ยวข้องไปยังประเทศเกาหลีใต้ หลังจากที่เจ้าหน้าที่ NPQS เดินทางมาตรวจประเมินฯ แล้ว ผู้ส่งออกที่ได้รับการยอมรับจึงจะมีสิทธิส่งออกผลมังคุดสดได้ (เฉพาะในปีนั้นๆ)

การออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผลมังคุดสดส่งออกไปประเทศเกาหลีใต้

1. กรณีที่ผลมังคุดสดเป็นสินค้าถือติดตามตัวผู้โดยสาร หรือขนส่งสินค้าทางไปรษณีย์จะถูกปฏิเสธการส่งออก
2. กล่องบรรจุผลมังคุดสดส่งออก จะต้องมียี่ห้อ “For Korea” และต้องปิดฉลาก (ระบุชื่อผู้ส่งออก ทะเบียนสวน และทะเบียนโรงคัดบรรจุ)
3. กรณีส่งออกทางเรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องควบคุมการปิดผนึกตู้ขนส่งสินค้าและเลขที่ผนึกจะต้องปรากฏอยู่ในใบรับรองสุขอนามัยพืช
4. ระบุข้อความรับรองพิเศษลงในใบรับรองสุขอนามัยพืช ดังนี้
 - ทะเบียนสวน
 - ทะเบียนโรงคัดบรรจุ
 - รายละเอียดในการรมยา (วันที่รมยา, ปริมาณสาร, อุณหภูมิ และระยะเวลา)
 - หมายเลขผนึกปิดตู้ขนส่งสินค้า และหมายเลขตู้ขนส่งสินค้า (กรณีส่งออกทางเรือ)
 - This cargo is in compliance with the import requirements agreed by both Korea and Thailand and maintained the status of non-host condition from the fruit fly

----- คำแปลเอกสารแนบ -----

เงื่อนไขการนำเข้าผลมังคุดสดจากราชอาณาจักรไทย

1. พื้นที่ และแหล่งผลิตมังคุด

มังคุดสด (*Garcinia mangostana* L.) จากแหล่งผลิตเป็นการค้าในราชอาณาจักรไทย

2. การขนส่ง

การขนส่งทางเรือ หรือทางอากาศ (การขนส่งที่ผู้โดยสารถือสินค้าติดตามตัว หรือขนส่งสินค้าทางไปรษณีย์จะถูกปฏิเสธการส่งออก)

3. สวน และสถานที่บรรจุหีบห่อมังคุดเพื่อการส่งออก

- (ก) สวนมังคุดส่งออกจะต้องขึ้นทะเบียนสวนกับหน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทยทุกปี
- (ข) เจ้าหน้าที่หน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทยจะต้องกำกับดูแล และตรวจสอบเพื่อยืนยันการควบคุมศัตรูพืชกับสวนที่ผลิตมังคุดส่งออกไปสาธารณรัฐเกาหลี
- (ค) สถานที่คัดเลือกและบรรจุหีบห่อมังคุดส่งออกไปสาธารณรัฐเกาหลีจะต้องขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทยทุกปี
- (ง) สถานที่บรรจุหีบห่อจะต้องติดตั้งอุปกรณ์เพื่อป้องกันศัตรูพืชจากภายนอกเข้ามาภายใน และจะต้องมีการกำจัดเชื้อโรคอย่างสม่ำเสมอเพื่อรักษาความสะอาด
- (จ) เจ้าหน้าที่หน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทยจะต้องแจ้งรายชื่อสวนมังคุด และสถานที่คัดบรรจุหีบห่อที่ขึ้นทะเบียนเรียบร้อยแล้ว ให้กับหน่วยงานกักกันพืช สาธารณรัฐเกาหลี ทุกปีก่อนเริ่มฤดูกาลส่งออก

4. การคัดผล การบรรจุหีบห่อ และการติดฉลาก

- (ก) มังคุดที่ส่งออกไปสาธารณรัฐเกาหลีจะต้องถูกคัดเลือกผล และบรรจุหีบห่อ ณ สถานที่บรรจุหีบห่อที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทยเท่านั้น
- (ข) มังคุดที่ส่งออกไปสาธารณรัฐเกาหลีจะต้องเป็นผลมังคุดสดที่เก็บโดยตรงจากต้นเท่านั้น สำหรับมังคุดที่ร่วงหล่นจากต้นหรือมังคุดที่ถูกทำลายจะถูกปฏิเสธในการส่งออก
- (ค) มังคุดที่ส่งออกไปสาธารณรัฐเกาหลีจะต้องถูกคัดแยกต่างหากออกจากมังคุดที่มาจากสวนที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนอย่างชัดเจน
- (ง) เจ้าหน้าที่หน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทย จะต้องตรวจสอบเพื่อยืนยันว่ามังคุดที่ถูกคัดเลือกเพื่อการส่งออกไปสาธารณรัฐเกาหลีจะไม่มีการปนเปื้อน รวมถึงไม่มีผลมังคุดที่ถูกทำลายโดยศัตรูพืชกักกัน ดิน และเศษซากพืช
- (จ) กล่องบรรจุมังคุดส่งออกจะต้องปิดฉลากหรือมีข้อความ “For Korea” รวมถึงฉลากจะต้องระบุชื่อหรือเลขทะเบียนสวน และสถานที่บรรจุหีบห่อที่ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร ติดบนกล่องของมังคุดส่งออก
- (ฉ) มังคุดที่ส่งออกจะต้องได้รับการตรวจสอบก่อนการส่งออกจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทย โดยกล่องมังคุดแต่ละกล่องจะต้องปิดผนึกด้วยวิธีการต่างๆ ตามข้อกำหนด (เช่น การปิดผนึกด้วยเทปกาวเหนียว หรือฉลาก) ที่ได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทย

(ข) ในกรณีการขนส่งสินค้าทางเรือตู้ขนส่งสินค้านั้นจะต้องปิดผนึกและเลขที่ผนึกจะต้องปรากฏอยู่ในใบรับรองสุขอนามัยพืช ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมและการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่หน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทย

5. วิธีการรมมังคุดด้วยเมทิลโบรไมด์

(ก) เพื่อการกำจัดศัตรูพืชที่อยู่บริเวณภายนอกของผลมังคุดก่อนการส่งออก ผลมังคุดจะต้องถูกรมด้วยเมทิลโบรไมด์ตามที่กำหนดไว้ในตาราง

(ข) เจ้าหน้าที่หน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทย จะต้องระบุรายละเอียดซึ่งรวมถึงวันที่ ปริมาณสาร อุณหภูมิ และระยะเวลาที่ใช้ในการรมมังคุดด้วยเมทิลโบรไมด์ลงในใบรับรองสุขอนามัยพืช

สารเคมี	ปริมาณ (กรัม/ ลูกบาศก์ เมตร)	ระยะเวลา	ค่าความเข้มข้นของ สารต่ำสุดหลังจากการ ปล่อยสาร		อุณหภูมิ (องศา เซลเซียส)	ความดัน
			30 นาที	2 ชั่วโมง		
เมทิลโบรไมด์ Methyl Bromide (CH ₃ Br)	32	2 ชั่วโมง	26	19	21	สภาวะ บรรยากาศ ปกติ

6. การตรวจ และการจัดการก่อนส่งออก

(ก) เจ้าหน้าที่หน่วยงานอารักขาพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ราชอาณาจักรไทย จะต้องตรวจสอบมังคุดก่อนการส่งออกไปสาธารณรัฐเกาหลีโดยต้องทำการสุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 2 ของสินค้าที่ส่งออก ขั้นตอนและวิธีการสุ่มตรวจต้องเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเพื่อส่งออกของหน่วยงานนั้นๆ และต้องออกใบรับรองสุขอนามัยพืชกับสินค้าที่ผ่านการตรวจเรียบร้อยแล้ว

(ข) สินค้าที่ถูกตรวจพบศัตรูพืชที่รอดชีวิต ซึ่งรวมถึงศัตรูพืชที่มีอยู่ในรายชื่อที่สาธารณรัฐเกาหลีกำหนดไว้ (เอกสารแนบที่ 1) หรือสินค้าที่ถูกปนเปื้อนด้วยดินจะถูกปฏิเสธการส่งออก

(ค) สินค้าที่ผ่านการตรวจการส่งออกเรียบร้อยแล้วจะต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืช รวมถึงต้องมีข้อมูลระบุอยู่ในใบรับรองสุขอนามัยพืชดังต่อไปนี้

◆ ข้อความพิเศษเพิ่มเติม (additional declaration) “This cargo is in compliance with the import requirements agreed by both Korea and Thailand and maintained the status of non-host condition from the fruit fly”

◆ ชื่อผู้ขึ้นทะเบียนสวน และสถานที่บรรจุหีบห่อ (หรือหมายเลขผู้ขึ้นทะเบียน) และรายละเอียดของวิธีการรมมังกุดด้วยเมทิลโบรไมด์ตามที่ได้กำหนดไว้ในหัวข้อที่ 5

◆ หมายเลขฉลากใช้สำหรับตู้ขนส่งสินค้าที่ขนส่งทางเรือเท่านั้น

(ง) สินค้าที่ได้ผ่านการตรวจเรียบร้อยแล้วจะต้องถูกแยกต่างหากออกจากสินค้าที่ถูกปฏิเสธการส่งออก หรือสินค้าที่ยังไม่ได้ผ่านการตรวจ เพื่อป้องกันการเข้าทำลายซ้ำของศัตรูพืช

(จ) สินค้าที่ได้ผ่านการตรวจเรียบร้อยแล้วจะต้องถูกจัดเก็บ และจัดการไม่ให้มีการปนเปื้อนของศัตรูพืช และดิน จนกระทั่งสินค้านั้นมาถึงสาธารณรัฐเกาหลี

7. การตรวจเมื่อนำเข้า

(ก) เมื่อสินค้ามาถึง ณ ด่านนำเข้าเจ้าหน้าที่กักกันพืชสาธารณรัฐเกาหลีจะตรวจสอบใบรับรองสุขอนามัยพืช ตามข้อความในข้อความพิเศษเพิ่มเติม (additional declaration) ที่ระบุไว้ในหัวข้อ 6 (ค)

(ข) ในกรณีกล่องบรรจุมังกุดไม่มีฉลากปิดผนึก หรือสติ๊กเกอร์ติดตามที่ระบุไว้ในหัวข้อ 4 (จ) และ (ฉ) สินค้าบางส่วนหรือทั้งหมดจะต้องถูกทำลายหรือส่งกลับ

(ค) ในกรณีที่ไม่พบปัญหาเกี่ยวกับกล่องบรรจุเจ้าหน้าที่กักกันพืชสาธารณรัฐเกาหลีจะทำการตรวจนำเข้าตามวิธีการที่กำหนดในกฎหมายอารักขาพืชของสาธารณรัฐเกาหลี

(ง) ในกรณีที่ตรวจพบแมลงวันผลไม้ที่มีชีวิตในระหว่างการตรวจนำเข้า สินค้านั้นจะถูกทำลาย หรือถูกส่งกลับ และการนำเข้าจะต้องถูกระงับไว้ชั่วคราวจนกว่าจะตรวจสอบพบสาเหตุ และมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

(จ) ในกรณีที่มังกุดถูกทำลาย และแสดงให้เห็นชัดว่าถูกทำลายจนถึงเนื้อในของผลมังกุด สินค้าชุดนั้นบางส่วนหรือทั้งหมดจะถูกทำลายหรือส่งกลับ

(ฉ) ในกรณีที่ตรวจพบศัตรูกักกันพืชที่มีชีวิต สินค้านั้นจะต้องถูกกำจัดศัตรูพืช หรือถ้าไม่มีวิธีการกำจัดศัตรูพืช สินค้านั้นจะถูกทำลายหรือส่งกลับ

8. การตรวจสอบในราชอาณาจักรไทย

(ก) เจ้าหน้าที่กักกันพืชสาธารณสุขเกาหลีจะต้องทำการตรวจสอบที่ราชอาณาจักรไทยทุกปี ในระยะ 3 ปี แรก ของการส่งออก เพื่อสำรวจสวนส่งออก และสถานที่บรรจุหีบห่อที่ขอขึ้นทะเบียน สำหรับการส่งออก พร้อมทั้งตรวจยืนยันขั้นตอนการคัดบรรจุมังคุด การรมมังคุดด้วยเมทิลโบรไมด์ และการตรวจสอบศัตรูพืช

(ข) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาตรวจสอบในราชอาณาจักรไทยเป็นความรับผิดชอบของฝ่ายไทย การคิดค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามระเบียบการเดินทางไปต่างประเทศของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกาหลี

(ค) เงื่อนไขในหัวข้อ 8 นี้ จะมีการทบทวนในการประชุมร่วม 2 ฝ่าย ภายหลังจากที่มีการส่งออกอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 3 ปี

9. อื่นๆ

ในกรณีตรวจพบศัตรูพืชชนิดใหม่ที่ไม่ได้ปรากฏในรายชื่อศัตรูพืชที่ผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชหรือมีการตรวจพบศัตรูพืชกักกันของสาธารณสุขเกาหลีเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง จะต้องดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช และทบทวนหามาตรการจัดการที่เหมาะสม โดยอาศัยผลจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช

(เอกสารแนบที่ 1): รายชื่อศัตรูพืชที่สาธารณสุขเกาหลีกำหนด

<เชื้อโรคพืช>

1. *Corticium koleroga*
2. *Gliocephalotrichum bulbilium*
3. *Graphium* sp.
4. *Pestalotiopsis flagisetula*
5. *Phomopsis* sp.

<แมลง>

1. *Bactrocera carambolae*
 2. *B. dorsalis*
 3. *B. papayae*
 4. *Cataenococcus hispidus*
 5. *Coccus viridis*
 6. *Dolichoderus* sp.
 7. *Dysmicoccus neobrevipes*
 8. *Planococcus lilacinus*
 9. *P. minor*
 10. *Pseudaonidia trilobitiformis*
 11. *Pseudococcus cryptus*
 12. *Pulvinaria psidii plus*
 13. *Selenothrips rubrocinctus*
 14. *Paracoccus interceptus*
 15. *Schitothrips oligochaetus*
 16. *Technomyrmex butteli*
-

ผลส่งออกมังคุดไปประเทศอเมริกา

ผลมังคุดสดส่งออกจากประเทศไทยไปยังประเทศอเมริกา ต้องผ่านการกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีการฉายรังสี ตามข้อกำหนด T105 – a - 2 ของประเทศอเมริกา ซึ่งสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืชรับผิดชอบในการดำเนินการออกใบรับรองสุขอนามัยพืช

ข้อกำหนดสำหรับผลมังคุดสดเพื่อส่งออกไปประเทศอเมริกา

1. การยื่นคำขอเข้าร่วมโครงการสำหรับผลมังคุดสดเพื่อส่งออกไปประเทศอเมริกาที่กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืชพร้อมแนบเอกสาร ดังนี้

1.1 หนังสือรับรองมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP)

1.2 หนังสือรับรองคุณภาพและมาตรฐานตามระบบการผลิตที่ดี (GMP)

1.3 หนังสือรับรองโรงคัดบรรจุสินค้าที่ผ่านการตรวจสอบจากกรมวิชาการเกษตรว่ามีมาตรการเหมาะสมในการป้องกันศัตรูพืชจากภายนอก

2. ผลมังคุดสดจะต้องมีผลสมบูรณ์ เปลือกต้องไม่มีรอยแผลแตกที่จะเป็นสาเหตุให้แมลงวันผลไม้เข้าทำลายได้ และต้องเป็นผลมังคุดที่ได้จากการเก็บเกี่ยวโดยตรงจากต้นเท่านั้น ต้องไม่มีการปะปนของ ดิน ทราายและชิ้นส่วนของพืช เช่น ใบ ก้าน เศษซากพืช เป็นต้น หรือสิ่งอื่นใดที่มีศักยภาพนำพาศัตรูพืชชกักกันได้

3. ผลมังคุดสดจะต้องมาจากแหล่งปลูกที่มีการควบคุมป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างเข้มงวด และต้องปราศจากการเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชชกักกันได้แก่ แมลงวันผลไม้ เพลี้ยหอย และเพลี้ยแป้งรวมถึงแมลงที่สำคัญชนิดอื่นๆ ที่ไม่ใช่แมลงศัตรูพืชชกักกันที่ต้องมีการควบคุม ได้แก่ เพลี้ยจักจั่น เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ ไรแดง ฯลฯ รวมถึงเชื้อโรคชนิดต่างๆ ผลมังคุดสดต้องไม่มีการปะปนของ ดิน ทราาย และชิ้นส่วนของพืช เช่น ใบ ก้าน เศษซากพืช เป็นต้น หรือสิ่งอื่นใดที่มีศักยภาพนำพาศัตรูพืชชกักกันได้ และที่สำคัญอีกอย่างก็คือ ผลมังคุดสดจะต้องปราศจากแมลงที่มีชีวิตชนิดอื่นติดไปกับมังคุดส่งออก ผลมังคุดสดจะต้องมีผลสมบูรณ์ เปลือกต้องไม่มีรอยแผลแตก ถลอก ครุดหรือเป็นรู ที่จะเป็สาเหตุให้แมลงวันผลไม้เข้าทำลายได้ และต้องเป็นผลมังคุดสดที่ได้จากการเก็บเกี่ยวโดยตรงจากต้นเท่านั้น ลักษณะผลมีสายเลือด (เกิดจุดแต้มหรือประสีม่วงแดง) ซึ่งเป็นมังคุดระยะที่มีคุณภาพผลเหมาะสมต่อการเก็บเกี่ยว แต่ยังไม่เหมาะสมต่อการบริโภค เพราะเนื้อยังติดเปลือก ผลมังคุดนี้ใช้บริโภคได้ภายใน 4 วัน หลังการเก็บเกี่ยว (ณ อุณหภูมิเขตร้อน) สำหรับระยะที่เหมาะสมต่อการฉายรังสีมังคุดควรอยู่ในระยะที่เปลือกมีสีชมพูถึงสีม่วงอ่อน

4. ค่าสารเคมีตกค้างในชั้นสูง (MRL) สำหรับมังคุดไทยส่งออกไปประเทศอเมริกาไกลโฟเสต (Glyphosate) 0.2

5. การทำความสะอาดผลมังคุดสดเพื่อขจัดศัตรูพืชและสิ่งปนเปื้อนต่างๆ ที่ติดมากับผลมังคุดสดออกจากกลีบเลี้ยงและผลมังคุดสด โดยใช้น้ำหรือเป่าลม หรือทั้ง 2 วิธีร่วมกัน

6. ผลมังคุดสดที่ส่งออกจะต้องมาจากสวนมังคุดที่ปลูกเป็นการค้าซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้รับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช

7. โรงคัดบรรจุสินค้าต้องมีมาตรการที่เหมาะสม ในการป้องกันศัตรูพืชจากภายนอกไม่ให้เข้าไปในโรงคัดบรรจุสินค้า โดยต้องจัดทำเอกสารมาตรฐานกระบวนการดำเนินงาน แสดงรายละเอียดขั้นตอนเกี่ยวกับการคัดขนาด การจัดการ และการคัดบรรจุผลมังคุดสด การส่งผลมังคุดไปฉายรังสีสำหรับโรงคัดบรรจุผล จะต้องมีการแสดงครบถ้วนดังต่อไปนี้ระบุติดที่กล่อง

Fruit Variety: Mangosteen

Orchard number:

Packinghouse number:

Date of Packing/Lot Number:

Product of Thailand

8. ผลมังคุดสดที่จะส่งออกไปยังประเทศอเมริกาจะต้องได้รับการกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีการฉายรังสีแกมมา ที่อัตรา 400 เกรย์

9. บรรจุภัณฑ์และฉลาก ผลมังคุดสดจะต้องใส่ในบรรจุภัณฑ์ใหม่ตามที่กำหนดจากการทำแผนที่ขนาดหรือปริมาณรับรังสี (dose mapping) และกล่องบรรจุผลไม้ (carton) ที่จะต้องเข้าไปฉายรังสีต้องมีข้อมูลแสดงครบถ้วนดังต่อไปนี้ระบุติดที่กล่อง

รหัสแหล่งผลิต (Production Unit Code: PUC)

รหัสโรงคัดแยกผลไม้ (Packinghouse Code: PHC)

วันบรรจุ (Date of Packing)

รหัสโรงฉายรังสีและสถานที่ (Treatment Facility Code: TFC)

หมายเลขระบุการฉายรังสี (Treatment Identification Number: TIN)

วันฉายรังสี (Date of Treatment)

ต้องมีเครื่องหมายฉายรังสี (Radura) และถ้อยคำ Treated by Irradiation หรือ Treated with Irradiation

ข้อกำหนดสำหรับผลมังคุดสดเพื่อส่งออกไปประเทศออสเตรเลีย

1. การยื่นคำขอเข้าร่วมโครงการสำหรับผลมังคุดสดเพื่อส่งออกไปประเทศออสเตรเลียที่กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืชพร้อมแนบเอกสาร ดังนี้

1.1 หนังสือรับรองมาตรฐานเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) ต้องมีเลขรหัสสำหรับส่งไปประเทศออสเตรเลีย

1.2 หนังสือรับรองคุณภาพและมาตรฐานตามระบบการผลิตที่ดี (GMP) ต้องมีเลขรหัสสำหรับส่งไปประเทศออสเตรเลีย หนังสือรับรองโรคศัตรูพืชที่ผ่านการตรวจสอบจากกรมวิชาการเกษตร (ต้องผ่านการตรวจสอบจากพนักงานเจ้าหน้าที่กักกันพืช) ว่ามีมาตรการเหมาะสมในการป้องกันศัตรูพืชจากภายนอก

1.3 หนังสือรับรองโรคมะทิลโบรไมด์ โรคมะทิลต้องเป็นสถานที่ผ่านการตรวจสอบ และได้รับการรับรองโดยกรมวิชาการเกษตร (ต้องผ่านการตรวจสอบจากสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร)

1.4 ผู้ส่งออกต้องมีเอกสารขออนุญาตนำเข้าผลมังคุดสดจากประเทศออสเตรเลีย (Import Permit) ซึ่งออกให้โดยหน่วยงานกักกันและตรวจสอบออสเตรเลีย (Australian Quarantine and Inspection Service: AQIS)

2. ผลมังคุดสดจะต้องมาจากแหล่งปลูกที่มีการควบคุมป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างเข้มงวด และต้องปราศจากการเข้าทำลายของแมลงวันผลไม้ในกลุ่ม *Bactrocera dorsalis* species complex, มดดำ (*Dolichoderus* sp., *Technomyrmex butteli*) และเพลี้ยแป้ง (*Dysmicoccus neobrevipes*, *Pseudococcus cryptus*) และศัตรูพืชชนิดอื่นๆ เช่น เพลี้ยหอย เพลี้ยไฟ ไรแดง แมงมุม เป็นต้น

3. ผลมังคุดสดจะต้องมีผลสมบูรณ์ เปลือกต้องไม่มีรอยแผลแตก ถลอก ครูด หรือเป็นรู ที่จะเป็นสาเหตุให้แมลงวันผลไม้เข้าทำลายได้ และต้องเป็นผลมังคุดสดที่ได้จากการเก็บเกี่ยวโดยตรงจากต้นเท่านั้น ระยะการเก็บเกี่ยวต้องลักษณะผลมีสายเลือด (เกิดจุดแต้มหรือประสีม่วงแดง) ซึ่งเป็นมังคุดระยะที่มีคุณภาพผลเหมาะต่อการเก็บเกี่ยว แต่ยังไม่เหมาะต่อการบริโภค เพราะเนื้อยังติดเปลือก ผลมังคุดนี้ใช้บริโภคได้ภายใน 4 วัน หลังการเก็บเกี่ยว (ณ อุณหภูมิเขตร้อน) ต้องไม่มีการปะปนของ ดิน ทราข และชิ้นส่วนของพืช เช่น ใบ ก้าน เศษซากพืช เป็นต้น หรือสิ่งอื่นใดที่มีศักยภาพนำพาศัตรูพืชกักกันได้ และผลมังคุดสดจะต้องปราศจากแมลงที่มีชีวิต และไม่มีชีวิตหรือซากแมลงชนิดอื่นติดไปกับผลมังคุดสดส่งออก

4. การทำความสะอาดผลมังคุดสดเพื่อเอาเปลือกแข็งและมดดำออกจากกลีบเลี้ยงมังคุด โดยใช้น้ำหรือเครื่องเป่าลมแรงดันสูง หรือทั้ง 2 วิธีร่วมกัน

5. ผลมังคุดสดที่ส่งออกจะต้องมาจากสวนมังคุดที่ปลูกเป็นการค้าซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้รับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช

6. โรงคัดบรรจุสินค้าต้องมีมาตรการที่เหมาะสม ในการป้องกันศัตรูพืชจากภายนอกไม่ให้เข้าไปในโรงคัดบรรจุสินค้าต้องจัดทำเอกสารมาตรฐานกระบวนการดำเนินงาน แสดงรายละเอียดขั้นตอนเกี่ยวกับการคัดขนาด การจัดการ และการคัดบรรจุผลมังคุดสด

7. ผลมังคุดสดที่จะส่งออกประเทศออสเตรเลียจะต้องผ่านการกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีการรมเมทิลโบรไมด์ ซึ่งได้จดทะเบียนไว้กับกรมวิชาการเกษตร ที่อัตรา 32 กรัมต่อลูกบาศก์เมตร เป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิ 21 องศาเซลเซียส หรือสูงกว่า ในสภาวะปกติ

8. บรรจุภัณฑ์และฉลาก ผลมังคุดสดจะต้องใส่ในบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่ไม่มีช่องระบายอากาศหรือถ้ามีต้องปิดช่องระบายอากาศด้วยผ้าตาข่ายขนาดรูผ้า ต้องมีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 1.6 มิลลิเมตร เพื่อป้องกันแมลง และต้องระบุข้อความดังต่อไปนี้ติดที่กล่อง

Product of Thailand

Name of exporting company (the trademark):

Species: Mangosteen

Orchard registration number:

Packinghouse registration number:

Packing date:

Export destination:

ขั้นตอนการตรวจและออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับผลมังคุดส่งออกไปประเทศออสเตรเลีย

1. พนักงานเจ้าหน้าที่จะตรวจสอบคำขอและพิจารณาว่ามีการปฏิบัติตามเงื่อนไขของประเทศปลายทางหรือไม่ เมื่อผู้ส่งออกปฏิบัติตามเงื่อนไขเรียบร้อยแล้วจึงดำเนินการขั้นตอนต่อไป

2. ผลมังคุดส่งออก ต้องมีหนังสือรับรองการรมยาสำหรับกำจัดศัตรูพืช โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แมลงวันผลไม้ เพลี้ยแป้ง เพลี้ยหอย และมดดำมังกุด จากบริษัทที่ขึ้นทะเบียนโรกรมยากับกรมวิชาการเกษตรแนบมาด้วย

3. ผลมังคุดสดก่อนส่งออก ต้องรมด้วยสารรมเมทิลโบรไมด์ความเข้มข้น 32 กรัมต่อลูกบาศก์เมตร นาน 2 ชั่วโมง เพื่อกำจัดเพลี้ยไฟและเพลี้ยหอย โดยผู้ดำเนินการรมต้องได้รับใบรับรองจากกรมวิชาการเกษตร ก่อนบรรจุในบรรจุภัณฑ์เพื่อส่งออกต้องมีการแยกเศษดินและเศษวัชพืชอื่นออก

4. ผู้ส่งออกสามารถแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบศัตรูพืช ตามสถานที่โรงคัดบรรจุที่ได้รับใบรับรอง GMP จากกรมวิชาการเกษตรเท่านั้น โดยโรงคัดบรรจุจะต้องบรรจุผลมังคุดสดลงในภาชนะบรรจุให้เรียบร้อยแล้วตามจำนวนที่แจ้งไว้ หรือถ้ามีการเปลี่ยนแปลงผู้ส่งออกต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนที่จะทำการตรวจสอบศัตรูพืช

5. กรณีพบศัตรูพืช พนักงานเจ้าหน้าที่จะให้ผู้ส่งออกจัดการกับผลิตผลพืชทั้งหมดให้สะอาดและปราศจากศัตรูพืชก่อน จึงดำเนินการขั้นตอนต่อไป

6. กรณีไม่พบศัตรูพืช จะออกใบรับรองสุขอนามัยพืชโดยระบุข้อความพิเศษเพิ่มเติม ดังนี้
“Fumigation by exporter” และ “THE MANGOSTEEN IN THIS CONSIGNMENT HAVE BEEN PRODUCED IN THAILAND IN ACCORDANCE WITH THE CONDITIONS GOVERNING ENTRY OF FRESH MANGOSTEEN FRUIT TO AUSTRALIA”

การส่งออกมังคุดไปประเทศนิวซีแลนด์

การส่งออกผลมังคุดสดไปยังประเทศนิวซีแลนด์ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืชเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการตรวจสอบ และออกใบรับรองสุขอนามัยพืช

ข้อกำหนดสำหรับผลมังคุดสดเพื่อส่งออกไปประเทศนิวซีแลนด์

1. ผลมังคุดสดจะต้องมาจากแหล่งปลูกที่มีการควบคุมป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างเข้มงวด และต้องปราศจากการเข้าทำลายของแมลงวันผลไม้
2. ข้อกำหนดสำหรับสวน ผลมังคุดสดที่ส่งออกจะต้องมาจากสวนมังคุดที่ปลูกเป็นการค้าซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้รับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช
3. ผลมังคุดสดจะต้องมีผลสมบูรณ์ เปลือกต้องไม่มีรอยแผลแตกที่จะเป็นสาเหตุให้แมลงวันผลไม้เข้าทำลายได้
4. ผลมังคุดสดจะต้องสะอาดปราศจาก แมลงที่มีชีวิต และไม่มีชีวิตชนิดอื่นติดไปรวมไปถึง มดดำ ไยแมงมุม ดิน และเศษวัสดุพืชอื่น
5. ผลมังคุดส่งออก มีการกำจัดแมลงโดยการรมด้วยเมทิลโบรไมด์ในอัตราเช่นเดียวกับผลมังคุดส่งออกไปยังประเทศเกาหลีใต้หรือออสเตรเลีย ทั้งนี้อาจไม่ต้องรมด้วยเมทิลโบรไมด์ก็ได้

ภาพที่ 42 ผลมังคุดสดส่งออก และตัวอย่างลักษณะบรรจุภัณฑ์

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรับรองในการส่งออก

กลุ่มบริการส่งออกสินค้าเกษตร

สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 1568 โทรสาร 0 2579 3576

ด่านตรวจพืช

สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

กลุ่มวิจัยการกักกันพืช

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 8516 โทรสาร 0 2561 0744

กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

กรมวิชาการเกษตร
เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทรศัพท์ 0 2579 2665 โทรสาร 0 2579 2531